

Τίτλος μαθήματος: Διδακτική της Νεοελληνικής Γλώσσας
Διδάσκουσα: Άννα Φτερνιάτη, Επίκουρη Καθηγήτρια ΠΤΔΕ Παν/μίου Πατρών

Σκοπός του μαθήματος:

Να αποκτήσουν οι επιμορφούμενοι γνώσεις και να αναπτύξουν δεξιότητες και στάσεις-συμπεριφορές, προκειμένου να υποστηρίξουν και να καθοδηγήσουν αποτελεσματικά τους φοιτητές στη διδασκαλία της νεοελληνικής γλώσσας κατά την πρακτική τους άσκηση

Ειδικότερα:

Οι επιμορφούμενοι θα πρέπει μετά την επιμόρφωση να έχουν συνειδητοποιήσει τις παρακάτω βασικές αρχές της προσέγγισης που εισήχθη με το ισχύον διδακτικό υλικό και να έχουν αλλάξει στάση απέναντι σε συνακόλουθα σημαντικά θέματα σχετικά με τη διδακτική πρακτική του γλωσσικού μαθήματος, ώστε να αποκτήσουν δεξιότητες υποστήριξης και καθοδήγησης των φοιτητών στα αντίστοιχα θέματα

Για Α΄ δημοτικού

1. Να αξιοποιούνται εκτός από την αναλυτικοσυνθετική μέθοδο και διαδικασίες ολιστικών προσεγγίσεων για τη Γλώσσα (Whole language), σύμφωνα με το Βιβλίο του δασκάλου, που προκύπτουν από τη θεωρία της ανάδυσης του γραμματισμού
2. Να δίνεται βάρος σε δεξιότητες φωνημικής επίγνωσης των μαθητών
3. Να ακολουθούνται οι οδηγίες του Βιβλίου του δασκάλου σχετικά με την πορεία του μαθήματος
4. Να γίνονται οι συμπληρωματικές δραστηριότητες για την άσκηση δεξιοτήτων ανάγνωσης-γραφής, εκτός Βιβλίου και Τετραδίου μαθητή, που προβλέπονται στο Βιβλίο του δασκάλου

Από Β΄ έως ΣΤ΄ δημοτικού

1. Να δίνεται βάρος από το φοιτητή, κατά την επεξεργασία του αρχικού κειμένου, εκτός από την κατανόηση του περιεχομένου, και στην συνειδητοποίηση της δομής του κειμενικού είδους (υπερδομή)
2. Να συνδέεται η διδασκαλία των γραμματικών φαινομένων με το συγκεκριμένο προς επεξεργασία κειμενικό είδος
3. Να καθοδηγούνται κατά την παραγωγή γραπτού λόγου οι μαθητές ώστε να τηρήσουν τα 3 συγγραφικά στάδια (1. σχεδιασμός: παραγωγή και οργάνωση των ιδεών, 2. συγγραφή μιας πρώτης εκδοχής του κειμένου, 3. επεξεργασία αυτής της εκδοχής με στόχο την παραγωγή της τελικής μορφής)
4. Να δίνεται επαρκής χρόνος σε διαδικασίες αυτο-ετεροαξιολόγησης και συλλογικής αξιολόγησης κατά το τρίτο στάδιο παραγωγής γραπτού λόγου
5. Να ευνοούνται συνολικά σε όλη τη διάρκεια του μαθήματος αλληλεπιδραστικές διαδικασίες μεταξύ των μαθητών, αλλά και μεταξύ μαθητών και δασκάλου

Περιεχόμενο του μαθήματος:

- Βασικές αρχές της σύγχρονης διδακτικής για τη διδασκαλία του γλωσσικού μαθήματος.
- Οι μεθοδολογικές κατευθύνσεις του νέου Αναλυτικού Προγράμματος για το γλωσσικό μάθημα στο δημοτικό και η εφαρμογή τους στα νέα βιβλία για το μάθημα της Νεοελληνικής Γλώσσας. Διδακτικές εφαρμογές (παραδείγματα από τα βιβλία και προβολή μαγνητοσκοπημένης διδασκαλίας).

Συνιστώμενη βιβλιογραφία:

- Αρχάκης, Α. (2005). *Γλωσσική διδασκαλία και σύσταση των κειμένων*. Αθήνα: Πατάκη
- Baynham, M. (2002). *Πρακτικές γραμματισμού*, μτφρ. Μ. Αραποπούλου, επιμ. Ε. Καραντζόλα. Αθήνα: Μεταίχμιο (*Literacy Practices: Investigating Literacy in Social Contexts*. London: Longman, 1995).
- Γλωσσικός υπολογιστής τ. 1 και 2*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. (Βλ. και Κέντρο ελληνικής γλώσσας: www.komvos.edu.gr)
- Ιορδανίδου, Α. και Φτερνιάτη, Α. (2000). *Επικοινωνιακές διδακτικές προτάσεις για το γλωσσικό μάθημα στο δημοτικό σχολείο*. Αθήνα: Πατάκη.
Κέντρο ελληνικής γλώσσας: www.komvos.edu.gr
- Ματσαγγούρας, Η. (2001). *Κειμενοκεντρική Προσέγγιση του Γραπτού Λόγου*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Ματσαγγούρας, Η. (2007). *Σχολικός εγγραμματισμός*. Αθήνα: Γρηγόρη
- Πολίτης, Π. (2001). «Γένη και είδη λόγου». Στο Α.-Φ. Χριστίδης (επιμ.), *Λόγος και κείμενο. Δράση 1 του Ηλεκτρονικού Κόμβου του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας (ΥΠΕΠΘ)*, www.komvos.edu.gr. Θεσσαλονίκη.
- Χαραλαμπίδης, Α. και Χατζησαββίδης, Σ. (1997). *Η διδασκαλία της λειτουργικής χρήσης της γλώσσας: θεωρία και πρακτική εφαρμογή*. Θεσσαλονίκη: εκδ. Κώδικας.
- Χαραλαμπίδης, Α. και Κωστούλη, Τρ. (2000). *Διδασκαλία λειτουργικής χρήσης της γλώσσας. Γλωσσικές δραστηριότητες για το Δημοτικό Σχολείο*. Θεσσαλονίκη: Κώδικας.